

1 Tesalonaika

Yesu pi wel wiak kutömweri sêen wê krismaki 20 pöta ök won sêen Pool pi Korin kak wê pep epwer Tesalonaika kakë ingre mor sauröaan retëng ëa. Pi wet rëak Tesalonaika kak sê ngönën ök maan narö Yesuun kön wi kosang wesa (Ngön Yaaö Omnarö 17:1-9). Pitëm pël ëa pötaan Yuta omën naröak nga yaalmëen ingre moröröak Pool wes mëen sa. Pël ëak ya mëmpö sê Korin kak oröak wëen Timoti pim naë sê oröak pitëm ngönte ök mëea.

Yuta omën naröak ingre moröröaan nga elmëak utpet mowesa. Pël maan kat wiak Poolök pit kosang sak öpënëak mëea. Pël ëak Yesuu kaalak waisëpnaata ngönte retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut 1:1

Anutuu yoöre ërëp ngönte 1:2–3:13

Kristoë kentöökë ënëm ëëpenaat 4:1-12

Kristoë kaalak waisëpnaata ngönte 4:13–5:11

Wa korkor ngönte 5:12-22

Ngön mëet 5:23-28

¹ O Tesalonaika kakë ingre mor saö Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu Kristooring yal menak wëaurö ne Pool Sailasre Timoti piaripring wê pep epwer retëng ë yaningk.

Anutu pim komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Tesalonaika omnarö kön wi kosang weseimeë wotpil wakaima

² Akun poutë ten arën kön wieë Anutuun yoöre ërëp mëak arimëen kimang maim wë. ³ Pöt ten arim Kristoon kön wi kosang wasën këët jaaröön ompyaö yaaöre lup sant yeem ya kaö yamëngkaöre tiarim Aköp Yesu Kristoon kön kosang wiak piin kor yeem lup kosang sak wëa pötön kön wieë Anutuun pël maim wë. ⁴ Karurö, Anutu ar lup sant yaalniaupök pimëen yaö elnia pöten ten ëwat wë. ⁵ Ngön ompyaö tenim arën ök niaina pöt ngön pëen won, Ngëëngk Pulöökë weëre kosangöök ök yeniaan Pul pöök tenim lupötë ngön pöt yaapöt pet elnia. Pël ëen ten kaamök elniak arim naë ya yamëngkën tenën itenak omën ke tolëëlörö pöten ëwat saurö. ⁶ Pël ëak Anutuu ngön ompyaut wak wëan pötaan könömöt arim rangk yawisën Ngëëngk Pulöök kaamök elniin ërëpërëp ëak ten Aköpë wëwëeta ënëm saurö. ⁷ Ar pël ëan pötaanök omën Masetoniaare Krik yangerarë ngönën wak wëaurö arim wëwë ompyauta ngönte itenak ënëm ëa. ⁸ Pöt eptaanök. Aköp pim arim naë ya yamëngkauta ngönte aö yesem Masetoniaare Krik yangerarë wëaurö kat yawiin arim Anutuun kön wi kosang weseim wë pöta ngönte ulöl sak yang munt nantëeta yes. Omën pourö pöten kat wia pötaan tenök ök mena pöt pangk naën. ⁹ Omën pörö pitëmtok ten arim naë wais wëen omën arim naë oröa pöta ngönten ök yenia. Pitök omën kön ökre wasut arim wet rëak ngëëngk weseiman pöt sëp wesak Anutu wëwëetaringëp pim naë rë olëak pim inëen sak wë pöta ngönte ök ya. ¹⁰ Pël ëak pitök arën, “Anutuu Ruup kutömweriaan wes mëen kaalak waisëpnaap piin kor eim wë,” pël ya. Pim

Ruup Yesu pöp ngaanëer wel wiin kaalak wal ë moulmëaup ënëmak Anutu pim ya sangën elniipna pötakaan kama yaniö.

2

Poolë Tesalonaika kak ya mënauta ngönte

¹ Karurö, ar ewat wë. Ngaan ten arim naë wais ngönën ök niia pöt mos nasën. Won. ² Ten arim naë naaröön wë wet reak Pilipai kak om wëen naröak utpet niwasën këlangön kat wia pöt ar ewat wë. Pël äaatak ten Anuturing wëen kaamök elniin lupöt kosang sak wëen naröak kööre tok kaö yaalniin Anutuu ngön ompyaut ök niiaut. ³ Tenim ngönën ök yeniak epët ngön korar nentak ök neniaan. Ten wëwë kewilring wëa pötak morök elniinëak naën. ⁴ Anutuuk tenën ökre was elniak itaangkën yok pangk ëënak pim ngön ompyaut ök nianëak niaan yewais. Omnaröak tenim yaaten itenak kent ëëpnaataan won, Anutu lupöt ityaangkaupök itenak kent ëëpënëak ök yeniak. ⁵ Ar ewat wë. Ten ngön pöt arök tenën kön wiin ompyaö ëëpënëak ököök neniaan äaut. Won pan. Pël yeem tenim ngön niia pötakta tenim omnantön kentre kaur yaaö pöt wa ëlëep newasën äaut. Pöt Anutu piita ewat wë. ⁶ Ten Kristoë ngön yaaö omnaröak ar tenim yapinte wak isak anëak ngön kosang wesak niana pöt yok pangk ëëpnaat. Pël ëëpnaatak ar ma omën muntaröak pël ëëënëak neniaan äaut. ⁷ Ten ngaan arring wakaima pötak ël nampë pim runga koturöen wiap yaalmë pöl elnieimaut. ⁸ Ten arën lup sant yaalni pötaan Anutuu ngön ompyaut ök nianëak kent kön wiaut. Pöt pëen won. Tenim

wëwëet ar kaamök elniipnaan pëel elniinëak kön wiaut. Pöt arën lup sant kaö panë yaalniaut.

⁹ Karurö, ar tenim ya kosang mëneimautön ëwat wë. Pöt ten Anutuu ngön ompyaut ök niautak këere kaömpöt arim naëaan önganëak tenimtok këtre rö kan poutë ya mëneimaut. ¹⁰ Anutüre ar pourö tenën ëwat wë. Ten ar Anutuun kön wi kosang yewesauröa naë ya yamëngkem utpet nent naën, wotpil wakaimaut. ¹¹ Ar ëwat wë. Omp nampë pim rungaarö ngarangk yaalmë pöl ten arimëen elniaut. ¹² Ten arim könre lupöt kosang nuwasën wëen Anutu pim naë sëen wa ngaöök nimëen pim ëwaatak önëak yas yenia pöpök arën itenak ya kë sëpënëak kosang wesak niaut.

Tesalonaika omnarö kön wi kosang panë wesak lupöt kosang sak këlangön kat wia

¹³ Omën epëtenta ten Anutuun yoöre ërëp maim wë. Ngaan arim naë wais Anutuu ngönte ök niaan kat wian pötak ar omnaröa ngön pasit pël newasën Anutuu ngönte pël wesak waurö. Yaap, ngön pöt Anutu pimtök ar piin kön wi kosang yewesauröa könre lupötë ya yamëngk. ¹⁴ Karurö, omën nant Anutuu ingre mor saurö, Yutia yangerak Yesu Kristoë ënëm yaauröa naë oröa pöt arim naëta oröa. Pöt arim yangerakë omën karuröak elniin këlangön kat wia pöl pitta Yuta omën pitëm karuröak wet réak elmëen kat wiaurö. ¹⁵ Yuta omën pörö tiarim Aköp Yesu Kristoore Anutuu tektek ngön yaaö omnarö mën wel wiak ten waö ë nimëaut. Pël ëak Anutuu omën ompyaö kent yeëa pöt wa yoolëemak omën pouröaan kööre tok yaaurö. ¹⁶ Pitök ten Anutuu utpetetakaan kama

niöpna ngön pöt ar omën muntaröen ök nian-ganëak il niwariipënëak pël äaut. Pël yaëen pitëm saunat kaö panë saut. Pël äaatak Anutuu ya sangën pömpel peene pitëm naë yaarö.

Pool kaalak Tesalonaika omnaröa naë së itaampënëak kent kön wia

¹⁷ Karurö, ten akun kot eptak ar söp niwesak wë arën itaampunaataan yaköm kön wiaut. Yaap, ten arën itnaangkën wë arimëen kön wieim wëaurö. Pël yeem kaalak wais it ningampunëak weë panë ngentiaut. ¹⁸ Ten arim naë waisënëak kent kön wiaut. Ne Pool nook akun selap waisumëak ökre was ëen Setenök tenim kanö il niwariak wë. ¹⁹ Ënëmak tiarim Aköp Yesu kaalak waisën tiar pourö pim itöök taupenaat. Ten arën itaampunëak kor wë akun pötak Aköpë ëöetak arën itenak tenim arim naë ya mäneimauta këet pël wesak ya kë sënaat. ²⁰ Yaap, ten arim naë ya yamëngkën ar Anutuun kön wi kosang wesang pötaan ya kë sënaat.

3

Poolök Timoti Tesalonaika omnarö weëre kosang mampënëak wes mëen sa

¹ Ten arën itnaangkën wë ya këlangön kön wiinganëak tenipökëer Atens kak om ön pël wesak ² tiarim karip Timoti tenipring Anutuu yaat yamëngkem Kristoë ngön ompyaut ök yaaup arim naë wes mëaut. Ten pi arim lupöt kosang nuwesak arim kön wi kosang yewesaut taë nuwasëpënëak wes mëaut. ³ Ar narö munt naröak utpet yanuwäsën pötak arim kön wi kosang yewesaut irikor elniipanëak äaut. Arimtokëer ewat

wë. Anutuuk tiar omnaröak utpet elniipënëak yaö niia. ⁴ Pöt yaap ngaantak tenim arring wakaima pötak, “Ënëmak omën naröak tiar utpet nuwasëpnaat,” pël ök niiaut. Pël niaan tenim ök niia pël yaaröön ityaangk epët ar yok ëwat wë. ⁵ Omën naröak utpet nuwasëpënëak ëa pötaanök nem arën itnaangkën wë këlangön kat wian pël kaalak kat wiinganëak akun pötak arim kön wi kosang yewesauta songönten ëwat sumëak Timoti wes mëen waisa. Pöt Setenök arën ököök niaan tenim arim naë ya mëneima pöt mos ëëpanëak kön selap ëaut.

Timoti pim ngön ompyaut wak sëen Pool pi ërëpërëp ëa

⁶ Peene pöt, Timoti arim naëaan wais e oröak wë arim kön wi kosang yewesaöre lup sant yaaö ngön ompyaö pöt tenipön ök yenia. Pël niak arök tenimëen yak ya ërëpërëp kön wieim wëan pötëre tenim arën itaampunëak kent kön yawia pël arta tenimëen yeëan pötenta ök yenia. ⁷ Karurö, arim wëwëeten kat wia pötaanök omnaröak ten utpet yanuwäsën këlangön kat yawiem arim kön wi kosang yewesauten kön yawiin pötak tenim lupöt kosang yewas. ⁸ Pöt epët. Ar Aköpring lup yal ëak kosang sak wë pötaan ten peene lup kengkën sak önaat. ⁹ Arim yeëan pötaan ten Anutuun yoöre ërëp yemak. Pöt arën kön wieë Anutu tiarimopön ök yamëem arimëen ërëpërëp kaö yeë. ¹⁰ Këtre röök poutë ten arim naë wais itenak ngönën lup irikor yeë pöt wotpil wes nimpunaataan kosang wesak kimang maim wë.

Pool pi Tesalonaika omnaröa naë sêpênëak Anutuun kimang mëä

¹¹ Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu pi-arpimtok kanö të niwiin arim naë waisënaat. ¹² Aköpök kaamök elniin arimëntre omën naröen lup sant yaalmëan pöt kaö sëen tenim arën lup sant yaalni pöl elmëeim ön. ¹³ Pël ëen arim lupöt kosang niwasën tiarim Aköp Yesu pim omnaröaring waisëpna pötak ar Anutuu tiarim Pepapë ëöetak utpet nent won, kölam pëen önëet.

4

Wëwë wotpilten Anutu kent yaë

¹ Karurö, ne ngön munt nent niamaan kat wieë. Ngaan arim wëwë ompyaut wëen Anutuuk itenak kent ëëpnaata songönten ök niaan kat wiak ënëm eimauro. Peene pöt, ne Aköp Yesu pim yapintak ngön nent kosang wesak epël niamaan kat wieë. Arim wëwë ompyaö pöt kaö wesak eim ön. ² Ar ngön pout Aköp Yesu pim yapintakël tenim ök niia pötön ewat wë. ³ Anutuu kent yaaö pöt epët. Öngre omp nga yaaö pout kasëng menak lup kölam panë önëak kent yaë. ⁴ Ën ompörö ar öng koirënëak pöt lup kopët nemer wë wotpil wesak koireë. ⁵ Omën ngönën won, Anutuun köpël wë pöröa öngöröaan kentre kaur ëak yokoir pöl ëëngan. ⁶ Arim karurö utpet elmëak pitëm öngörö këkain elmëënganok. Pöt tenim ngaan ök niia pöl Aköpök omën utpet ke pil yaaurö kangut mampnaat. ⁷ Anutuuk tiarën yas yenia pöt öng nga ëëpenaataan won, lup kölam öpenëak yenia. ⁸ Pötaanök omën ngön epët

kasëng yemangk pöp omën muntapön won, Anutu Ngëëngk Pulö ar yainingk pöpön kasëng yemangk.

⁹ Ne arim karuröen lup sant elmëënë pöta ngönte pangk retëng ëak ök neniangan won. Pöt Anutuuk arën neneraan lup sant elmëënëak yok ök nia. ¹⁰ Pël niaan ar yaap arim kar Masetonia yang poutë wëauröen lup sant yaalmë. Pël yaëënak karurö tenök, “Pötakëër kaö wesak eim ön,” kosang wesak pël yeniak. ¹¹ Tenim ngaan kosang wesak ök nia pöl wiap sak wëere omnant ngarangk ë, omnant önëën arimtë moresök pëën ë pël ëënëën kosang wesak eim ön. ¹² Pël yeem kaömpre omnantëën kimang nemaan yaëën ngönën köpëlöröak itaangkën ompyaö ëëpnaat.

Aköp pi kaalak wais tiar wal ë nuulëëpnaap

¹³ Karurö, ar wel wiauröen ëngk ma e weseë ngönën köpëlöröa kaalak wal ëëpnaat köpël wë ingre yailak ya pöl anganëën ök niamaan kat wieë. ¹⁴ Tiar Yesu pim wel wiak kaalak wal ëa pöten kön wi kosang yewas. Pötaanök Anutuuk Yesu pim kaalak waisëpnaatak omën piin kön wi kosang wesak wel wiauröeta wal ë moulmëën piiring waisëpnaat pël kön wieë. ¹⁵ Pöta ngönte Aköpë këm ngönte epël niaanaan kat wieë. Ënëmak Aköpë kaalak waisëpna akunetak öp öpenaarö wel wiauröa wotöök réak kutömweri nasëngan. ¹⁶ Anutuuk ngön kosang wesak aan ensel wotöököpök ngön ëak yeniaan kutömweriaan kuup yamëngkën Aköp pimtök yangerak irapnaat. Pël yaëën omën Kristoon kön wi kosang weseimeë wel wia pörö wet réak wal ëëpnaat. ¹⁷ Pël ëën Anutuuk mësak yawisën akun pötak öp öpenaarö kutöm

kepilrak koirak Aköpön mopöök itaampenaat. Pël äak piiring kët ëlötë wakaim öpenaat. ¹⁸ Pötaanök arim karuröen ök mëak lup kosang moweseë.

5

Tiar Aköpë waisëpnaaten kangk eim öpa

¹ Karurö, “Akun tol äak sëenak omën pöt orööpën?” ma “Omën oröp nentak eën orööpën?” ngön pöta songönten ar ewat wë. Pötaan ök neniangan. ² Aköpë waisëpna akunetak eëpnaaten arimënt ewat wë. Omën këkainëpë rö kan jaarö pöl teënt orööpnaap. ³ Omën Yesuu ngönte ngaarëk naönöröak, “Akun eptak mayaap wë ompyaö öpenaat,” pël aim wëen Aköpë akunet oröön kö sëpnaarö. Öng nampë ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat yawi pöl pit këlangön kat yawiin mait naalmëëpan. ⁴ Karurö, ar koutak naön Aköpë akuneten ewat wë. Pötaanök omën këkain nampë ëlëëp waisën yaan yes pöl Aköpë akunet jaaröön pël naengan. ⁵ Ar këtire ëwaata yaö saurö. Tiar koutere rö kanë yaö wonörö. ⁶ Pötaanök omën ka kun yesauröa omnantön itnaangkën wë pöl eënganëen kön wotpil wesak wë ngarangk këëkë eëpa. ⁷ Rö kanötë omnarö ka nga yeem itnaangkën yaurö. Ën rö kan tapötë i ngaat nak kön irikor yaurö. ⁸ Pël yauröak tiar Anutuu ëwaatak wëaurö. Pötaanök irikor eënganëp kön ompyaö wetete öpa. Tiar Anutuun kön wi kosang wasöore lup sant ë pël äak pötak ulpëen kosangëp ket äak wak öpa. Pël äak Anutuuk tiar utpetetakaan kama niöpna pötaan kön kosang wiak kor wë pötak ul kosangët ket äak waëak öpa. ⁹ Pöt eptaanök. Anutu pi tiarimëen ya

sangën elniipënëak neniaan. Won, pi tiarim Aköp Yesu Kristook utpetetakaan kama niöpënëak yaö niia. ¹⁰ Yesu pim tiarimëen yak ngaanëer wel wia pöt tiar narö wel wiire om öp wë pël ëaapena pörö piiring sasa wakaim om öpenëak ëa. ¹¹ Pötaanök peene yeëan pöl arim karurö kosang mowesak nener kaamök elmëeim ön.

Ngön mëët

¹² Karurö, ten kosang wesak epël nianaan kat wieë. Ar omnarö arim naë ngönënë ya yamëngk piporöa ikaanöök ön. Pit Aköpök arim kaö wes moulmëenak könre wetete ninak wotpil yanuwas. ¹³ Pitëm arim naë ya yamëngk pötaan kön wiin isën lup sant elmëen. Pël yeem ar ingre mor saurö mayaaptaring ön. ¹⁴ Karurö, ten ngön kosang epël ök nianaan. Ar omën wisën yaauröen pepanöm man. Pël ëak kas yaë piporöa lupöt taë mowesak wiapre kor yaaö puorö kaamök elmëen. Pël yeem omën pouröaan ëpre wiap elmëen. ¹⁵ Omën nampök utpet yaalniin kangiir elmëenganëen ngarangk ëen. Akun poutë kosang ngentiak arim karuröere omën pouröaanta wëwë ompyaut wël ëak elmëen. ¹⁶ Kët ëlötë ërëpërëp eim ön. ¹⁷ Akun poutë Anutuun ngön ök maim ön. ¹⁸ Omnant pout arim naë yaaröön pöt Anutuun yoöre ërëp maim ön. Anutuuk ar Yesu Kristooring yal menak wë pipot pout eim önëak kent yaë.

¹⁹ Ngëengk Pulöökë ngönte apënëak yaëen wa olëak mëak kan mowariinganok. ²⁰ Anutuu ngönte omnaröa tektek yenia pöt kaaöre këepöt ëak kasëng mangkanok. ²¹ Ngön pout ökre was ëak ompyaut wël ë moröak wë ²² utpetat mop mowiin.

²³ Anutu, mayaap pepap, pimtök arim lupöt kölam niwasën pangk ëëp. Pi ngarangk elniin tiarim Aköp Yesu pim kaalak waisëpnaatak arim könre lupre koröpötë utpetere korar nent wi naöpan. ²⁴ Anutu yas yeniaupök pim ngönte akun poutë aan kat wiin kë jaaröaupök ngön ök yenia epët yaap mën pet irëpnaap.

²⁵ Karurö, ar Anutuuk ten kaamök elniipnaan kimang man.

²⁶ Karuröen lup santak yowe mäak mor meneë.

²⁷ Ne Aköpë yapintakël kosang wesak epël yeniak. Ingre mor sa kar pouröen pep epwer sangk kelak ök man.

²⁸ Tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë wiaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim nanëp, Pool.]

NGÖNËN PEPEWER
The New Testament in the Weri Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Weri long Niugini

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Weri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

ec1ac06d-1c8c-5be3-8326-dcf0ceacd4c2